

Espurna nº92

Gener 2017

Butlletí informatiu

de Prevenció

d'Incendis

Forestals

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Por

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDIX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	6
Evolució mensual: nombre.....	7
Evolució mensual: superfície afectada.....	8
Anàlisi de les causes	8
Relació completa d'incendis en el període	9
Notícies i Divulgació.....	9
Efecte de les nevades i temporals.....	9

Foto portada: Nevada en la zona de la Cova Santa (Altura, Castelló). Font: UT902

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes de gener de 2017 ha sigut **fred** a la Comunitat Valenciana. La temperatura mitjana ha sigut 7,2°C que és 0,6 °C més baixa que la de la climatologia de referència (7,8°C).

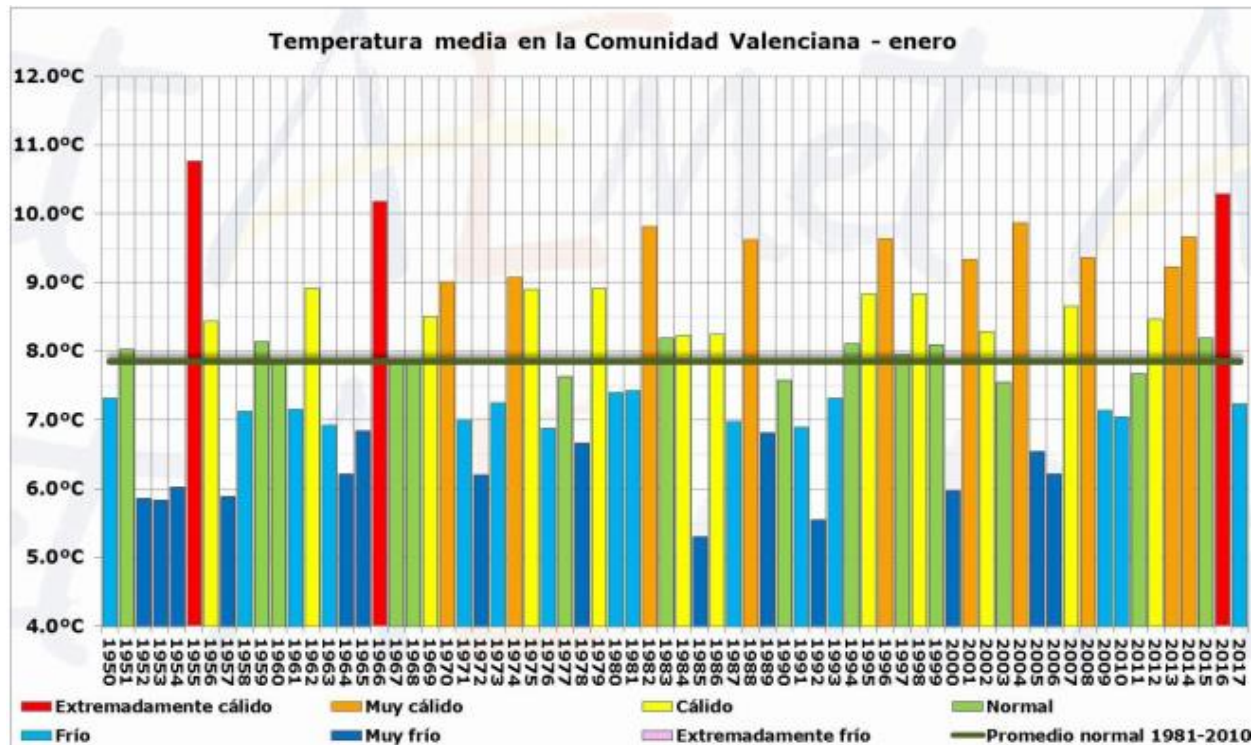

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de gener a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

El passat mes de gener ha sigut el més fred des de 2010 en la mitjana del territori. Tant en el cas de la precipitació com en el de la temperatura, el caràcter del mes va estar determinat per la irrupció d'una massa d'aire molt fred, d'origen polar continental, a partir de dimecres dia 18 i la posterior entrada d'aire humit de Llevant, que va donar lloc a precipitacions generalitzades a partir del dia 19 i fins al dia 23.

En la gràfica d'evolució diària de la temperatura en la mitjana del territori de la pàgina següent, queda reflectit el brusc descens tèrmic de 9.5°C en 48 hores, entre els dies 16 i 18. En la mitjana del territori, el dia 18 de gener va ser el més fred des de gener de 2005. La mínima del dia 18 va arribar als -10.1°C a Vilafranca, -9.7°C a Ademuz i -9.4°C a Fredes.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

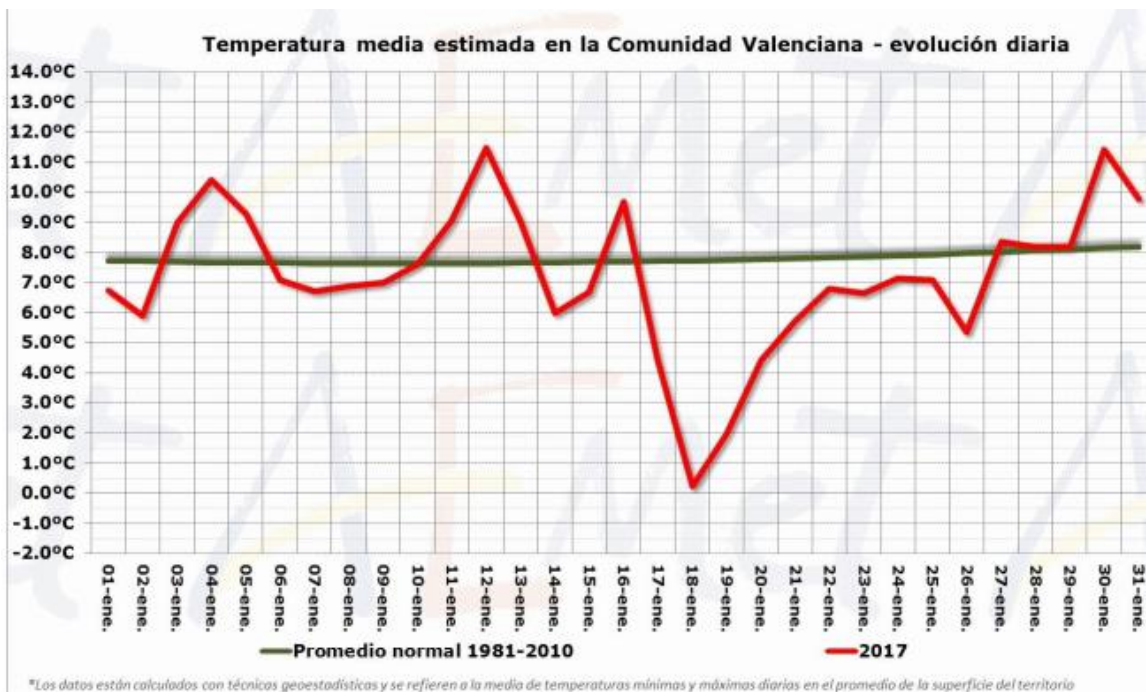

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes de gener a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a les precipitacions, a precipitació mitjana del mes, 130,2 l/m, és tres vegades la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (42,5 l/m) i qualifiquen a gener de 2017 com **extremadament humit**, el més humit en la mitjana del territori des d'almenys 1950.

Sens dubte, el temporal de fred, vent, neu, pluja, onatge, etc. registrat a meitat de mes, ha marcat el seu caràcter extrem. La presència d'un anticicló sobre Europa, juntament amb baixes pressions a la Mediterrània, va provocar una entrada d'aire fred d'origen continental a partir del dia 17 gener 2017 sobre la Comunitat Valenciana. L'existència en capes altes d'un embossament d'aire fred, va donar lloc a una gran inestabilitat atmosfèrica que, juntament amb l'entrada d'aire humit de component est a partir del dia 19, van generar precipitacions que van afectar a pràcticament tota la Comunitat Valenciana, en nombroses zones en forma de neu. També va ser significatiu el vent, que va donar lloc a un temporal marítim, especialment forta els dies 21 i 22.

La major intensitat de l'episodi de neu es va registrar el dia 19. Les nevades, algunes d'elles acompanyades de tempesta, van afectar inicialment a les comarques de l'interior d'Alacant i meitat sud de València, amb cotes al voltant de 300 m, estenent-se al llarg del matí cap a la resta de l'interior de la província de València i a la vesprada a l'interior de Castelló, amb cotes al voltant de 500 m. Els acumulats registrats en aquesta primera part de l'episodi van ser importants, superant els 30 cm de forma generalitzada.

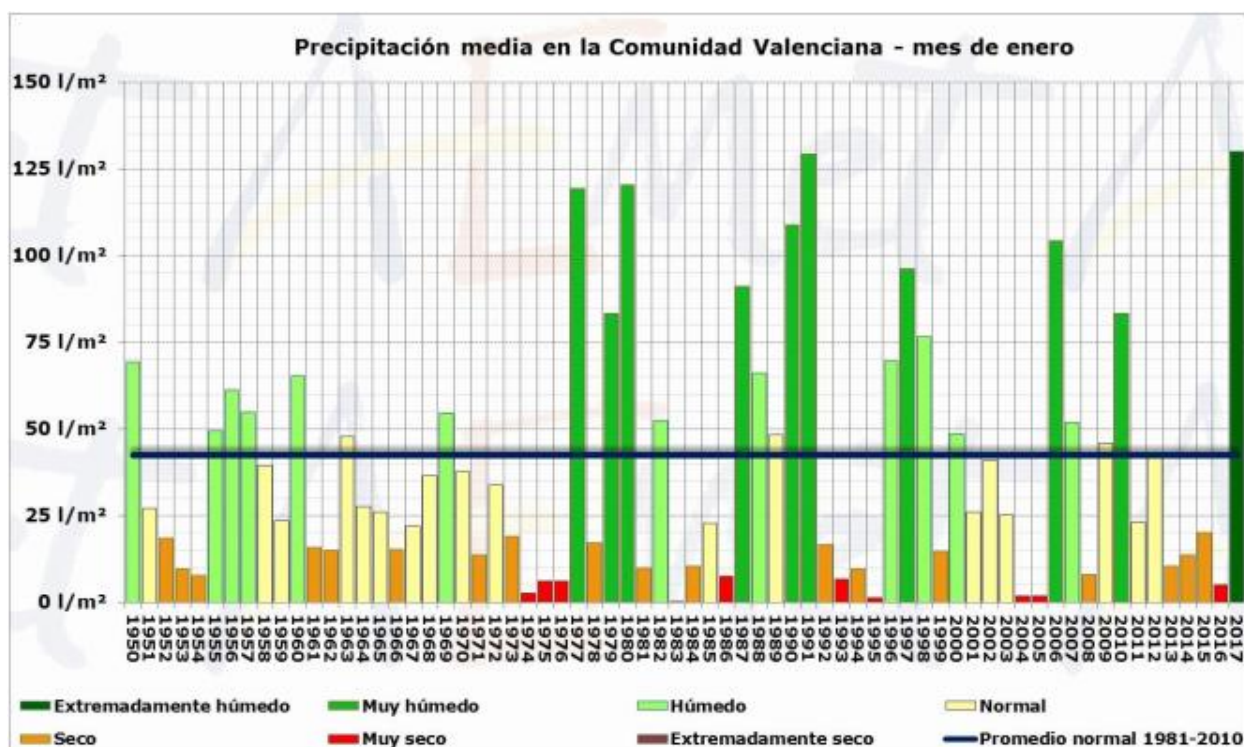

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de gener.

La situació més significativa de pluges es va donar en la segona part de l'episodi, a partir del dia 21, afectant sobretot al sud de València i nord d'Alacant amb registres (xarxes d'AEMET i SAIH de la CH Xúquer) per damunt dels 150 l/m en 24 h (des de les 07h del 21 a les 07 h del 22) en diversos observatoris com Tàrbena, 338 l/m; Callosa d'en Sarrià, 213 l/m; Benimantell, 182 l/m o Altea, 175 l/m.

En el conjunt de l'episodi, entre els dies 16 i 23, les precipitacions (pluja i neu) registrades han arribat a acumular més de 300 l/m en localitats de la muntanya del nord d'Alacant, entre la zona fronterera de les comarques de la Marina Alta, la Marina Baixa i el Comtat, havent registres superiors als 200 l/m en observatoris de les tres províncies.

Fora del temporal i de l'onada de fred, també hi va haver un front que va deixar ruixats dispersos el divendres 27, tot i que més del 95% del total mensual de precipitació es va registrar entre els dies 16 i 23. En una quarta part del territori, gener de 2017 va ser extremadament humit, més humit que qualsevol dels mesos de gener de la sèrie de referència del període 1981-2010. El mes ha estat molt humit en dues terceres parts del territori, i humit o normal a la resta.

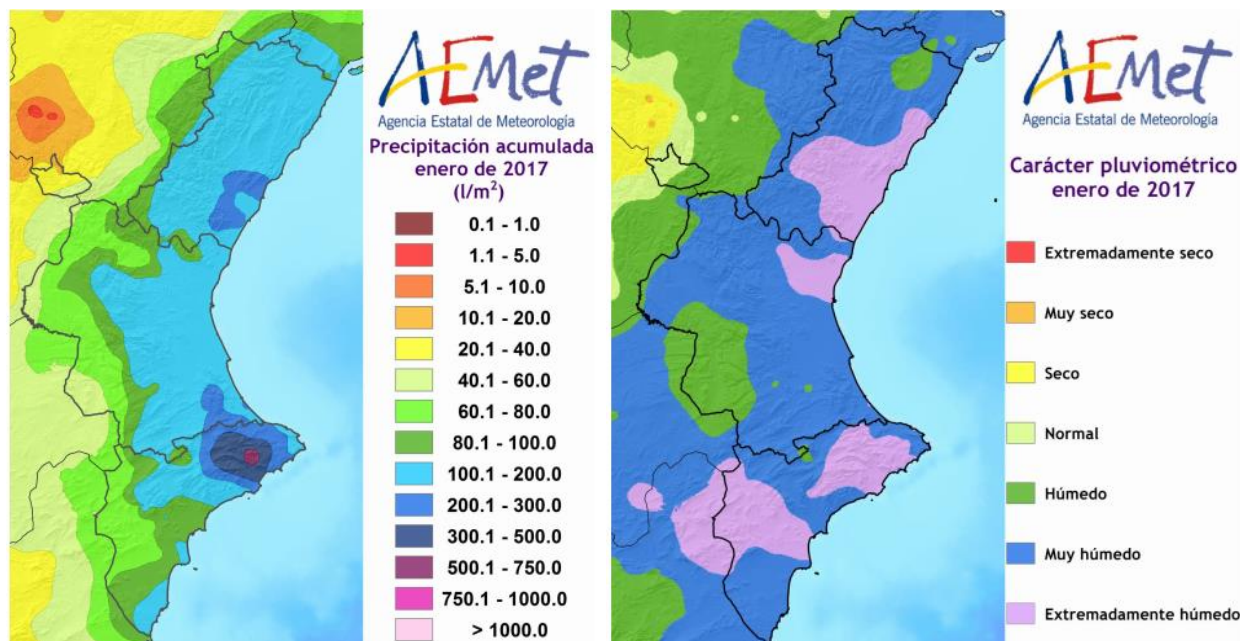

Figura 4. Precipitació acumulada i caràcter pluviomètric del mes de gener de 2017 a la Comunitat Valenciana.

Com a dada a destacar, el temporal de gener de 2017 ha sigut el quart consecutiu registrat des de final de novembre, de manera que ja hi ha observatoris a la muntanya del nord d'Alacant i del sud de València, en els quals només en dos mesos es superen els 1000 l / m de precipitació acumulada. També, l'acumulat entre el 26 de novembre i el 23 de gener, supera en algunes zones del territori a l'acumulat normal en tot un any.

Pel que fa al temporal de vent, el dia 19 van bufar vents forts de component N, sobretot al litoral. Dissabte 21 van tornar a bufar vents molt forts, especialment a la zona costanera, amb ratxes de fins a 103 km / h a Xàbia, 85 km / ha Barx (la Safor) o 74 km / h a Benidorm, que van tendir a disminuir la seva intensitat al llarg del matí del dia 22.

Pel que fa a incendis forestals, els valors són acords a la situació meteorològica. S'han comptabilitzat per al mes de gener un total de **2 incendis**, valor molt inferior a la mitjana (17 incendis), amb una superfície forestal afectada de **1,20 ha** (valor molt per sota de la mitjana mensual, que està en 131, 5 ha).²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el còmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

DADES ESTADÍSTIQUES

Atès que només s'han registrat dos incendis al mes de gener, l'anàlisi estadística es redueix, mostrant només aquells valors que es consideren interessants i significatius. A mesura que augmente el nombre d'incendis s'ampliarà l'anàlisi de forma anàloga a les versions anteriors d'aquest butlletí.

VALORS ACUMULATS

A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2017 per províncies.

Província	Número	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	1	0,00	1,20	1,20	0,00	1,20
Castelló	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
València	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	2	0,00	1,20	1,20	0,00	1,20

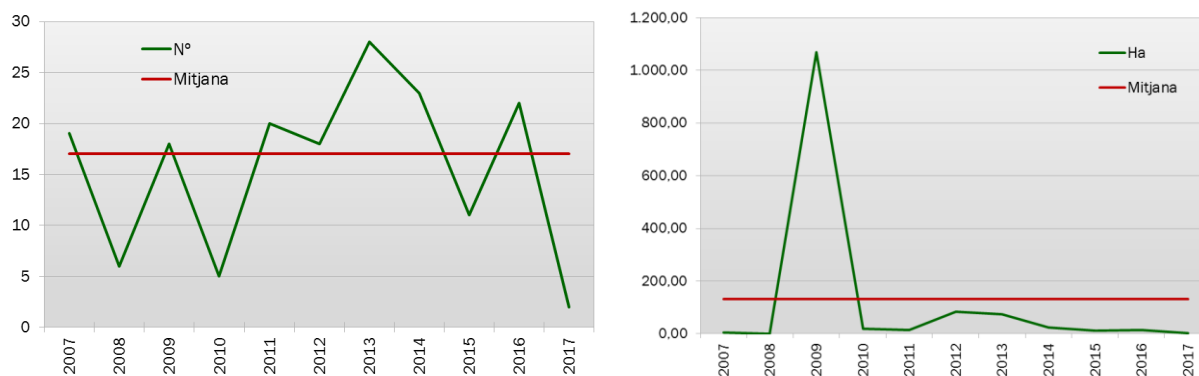
Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Període d'estudi 1-31/01/2017

COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 31 de gener per a l'últim decenni, es detallen a la taula 2. En 2017 s'han produït 2 incendis, valor per davall de la mitjana (17 incendis), amb una superfície afectada de 1,2 ha que també està per davall de la mitjana (131,5 ha).

Any	Nº	Superfície
2006	19	5,56
2007	6	0,79
2008	18	1.068,84
2009	5	18,66
2010	20	13,23
2011	18	84,31
2012	28	74,39
2013	23	23,71
2014	11	11,81
2015	22	13,87
2016	2	1,20

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

Gràfic 1: Evolució n° d'incendis i superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb la gràfica de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfic 2).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1	0	1	2
Febrer	0	0	0	0
Març	0	0	0	0
Abril	0	0	0	0
Maig	0	0	0	0
Juny	0	0	0	0
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	1	0	1	2

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2017)

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 2).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,20	0,00	0,00	1,2
Febrer	0,00	0,00	0,00	0,00
Març	0,00	0,00	0,00	0,00
Abril	0,00	0,00	0,00	0,00
Maig	0,00	0,00	0,00	0,00
Juny	0,00	0,00	0,00	0,00
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	1,2	0,00	0,00	1,20

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2017)

Gràfic 2: Nombre d'incendis i superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

Pel que fa a les causes, s'ha determinat que l'incendi ocorregut a Sanet i Negrals (Alacant) ha sigut per una negligència, mentre que l'ocorregut a Sueca (València) ha sigut intencionat.

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
02-gen-17	Sanet y Negrals	1,2000	2	Monte Sano	ALACANT
06-gen-17	Sueca	0,0010	1	Tancat de l'Illa	VALÈNCIA

Codis de causes

(0) Llamp

(1) Intencionats

(2) Negligències

(3) Desconeguda/en investigació

(4) Altres

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

EFFECTE DE LES NEVADES I TEMPORALS

La situació de nevades i ventades soferta durant el mes de gener ha tingut les seues conseqüències per a la prevenció d'incendis a la Comunitat Valenciana.

Aquests efectes es resumeixen en dues tipologies:

- Afecció a accessos d'Observatoris Forestals, impedit que es pogués desenrotllar l'activitat normal de vigilància, a causa de neu, gel, fang o arbres o pedres sobre el camí d'accés
- Afecció sobre les masses arbòries provocant caigudes de pins (fonamentalment) amb els conseqüents talls de camí i, d'altra banda, gran acumulació de combustible vegetal en les muntanyes que augmentarà la càrrega de combustible mort i per tant un major risc d'incendis, a més de l'afecció a plagues

S'inclouen a continuació, algunes fotografies exemple de les afeccions descrites:

Accés a OF. Greu del Gelat (Cincitorres)

Accés a OF Caroché (Teresa de Cofrentes)

Accés a OF. Font Roja (Alcoi)

Camí tallat per caiguda de pi (Enguera)

Caiguda de roques (Gestalgar)

Vessant afectada per caiguda de pins (Jalance)

Figura 5. Exemple d'afeccions per temporal de pluja, neu i vent